

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 772/2015
09.07.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца А.А. из Б., чији је пуномоћник В.М., адвокат из Б., против туженог Градског саобраћајног предузећа „Београд“ из Београда, ради поништаја одлуке о престанку радног односа и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 111/13 од 10.12.2014. године, у седници одржаној 09.07.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 111/13 од 10.12.2014. године.

Образложење

Правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 111/13 од 10.12.2014. године, потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 980/10 од 29.10.2010. године којом је ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог бр. 17/769 од 28.11.2007. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужиоцу код туженог престао радни однос 31.12.2007. године. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име јубиларне награде исплати износ од 127.702,50 динара са законском затезном каматом, као и на име отпремнине због одласка у старосну пензију износ од 211.429,00 динара са законском затезном каматом од 01.01.2008. године до исплате, а одбијен је и захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом четвртим изреке, тужба је одбачена у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да донесе решење којим ће се утврдити да му је радни однос престао 31.12.2007. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано се у ревизији указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. у вези са чланом 5. Закона о парничном поступку, из разлога што појединачни колективни уговор представља нормативни акт послодавца - пропис који је другостепени суд применио у одлучивању по жалби тужиоца, па околност што је у поступку по жалби списе вратио првостепеном суду да прибави Појединачни колективни уговор туженог не представља повреду начела контрадикторности и обостраног саслушања странака. Током поступка тужиоцу је пружена могућност да се изјасни о захтевима, предлозима и наводима противне стране.

Разлози ревизије о погрешно примењеном материјалном праву нису основани.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је дана 18.01.2007. године поднео туженом захтев за коришћење права из социјалног програма са предлогом да му радни однос по том захтеву престане 31.05.2007. године, али тај захтев тужени није прихватио. У октобру месецу 2007. године, тужилац је прихватио други социјални програм који је, исто као и претходни, донет на основу Споразума о мерилима, критеријумима и поступку за смањење броја запослених у јавним предузећима комуналне делатности чији је оснивач Град Београд, услед технолошких, економских и организационих промена у јавном предузећу. У поступку смањења броја запослених и у примени Споразума, Град Београд је пренео новчана средства туженом јавном предузећу, па је тужени донео одлуку 22.11.2007. године којом се утврђује да 85 запослених, између осталих и тужилац, представљају технолошки вишак и да ће запосленима радни однос престати 31.11.2007. године. Претходно су се запослени изјашњавали и давали сагласност на Споразум и социјални програм. Решењем туженог од 28.11.2007. године, које је примио 10.12.2007. године, тужиоцу је престао радни однос 31.11.2007. године услед технолошких, економских и организационих промена код послодавца, применом члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду. Тужиоцу је пре престанка радног односа islaћена отпремнина, а право на старосну пензију је остварио 19.12.2007. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одбили тужбени захтев за поништај решења о престанку радног односа тужиоцу, тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд утврди да му је радни однос код послодавца престао 30.12.2007. године, као и захтев за исплату по основу јубиларне награде и отпремнине због одласка у старосну пензију. Истовремено, нижестепени судови су правилно одбацили тужбу тужиоца у делу у коме је тражио да се тужени обавезе да донесе решење којим би се утврдило да је тужиоцу престао радни однос 31.12.2007. године.

Наиме, тужени је у реализацији Споразума о мерилима, критеријумима и поступку за смањење броја запослених у јавним предузећима комуналне делатности, чији је оснивач Град Београд, донео одлуку да одређени број запослених, између осталих и тужилац, представљају технолошки вишак и да ће им радни однос престати 30.11.2007. године. Сви запослени, па и тужилац, били су упознати са садржином наведене одлуке и била им је дата могућност да се изјасне на исту односно да прихвате или да одбију услове из Споразума и одлуке. Тужилац је поднео захтев да се његов статус реши понуђеним социјалним програмом и престанком радног односа услед технолошких, економских и организационих промена код послодавца, како би остварио права која му припадају по основу социјалног програма. Дакле, захтев односно прихватање Споразума и одлуке о утврђивању вишка запослених, поднет је на основу слободно изражене воље тужиоца, без заблуде и претње. Реч је о престанку радног односа по основу вишка запослених, а не о престанку радног односа по основу споразума послодавца и запосленог (члан 177. Закона о раду), тако да је послодавац, као у конкретном случају, могао да одреди дан прекида рада. Како је тужиоцу пре престанка радног односа исплаћена отпремнина, правилан је закључак нижестепених судова да је оспорено решење о престанку радног односа законито, на основу члана 179. тачка 9. у вези члана 158. став 1. Закона о раду.

Имајући у виду да је тужиоцу радни однос престао услед технолошких, економских и организационих промена код послодавца и да му је отпремнина била исплаћена пре него што је испунио услов за пензију, правилан је закључак другостепеног суда да тужилац нема право на отпремнину због одласка у старосну пензију, применом члана 67. став 1. Појединачног колективног уговора туженог. Такође, директор тужеог није донео одлуку о исплати јубиларне награде, а тужиоцу је радни однос престао пре навршених 40 година радног стажа, па је неоснован његов захтев на исплату јубиларне награде, у смислу члана 70. став 5. Колективног уговора туженог, како то правилно закључује другостепени суд.

Како је тужиоцу радни однос престао 30.11.2007. године решењем туженог које је донето сагласно члану 185. Закона о раду, неоснован је захтев тужиоца да суд утврди да му је радни однос престао 31.12.2007. године, будући да послодавац у отказном акту одређује датум престанка радног односа. У том смислу нижестепени судови су правилно одлучили и о тужбеном захтеву којим је тражено да суд обавезе туженог да донесе решење којим ће се утврдити

датум прекида рада тужиоца - 31.12.2007. године, и тужбу у том делу одбацили због ненадлежности суда, у смислу одредбе члана 279. тачка 1. Закона о парничном поступку у вези члана 195. Закона о раду.

Из наведених разлога на основу члана 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**